

Trouw: tot nu toe minder euthanasiegevallen in 2018

Trouw, 16 oktober 2018

Na jaren van stijging worden dit jaar minder gevallen van euthanasie gemeld. Een griepgolf en angst voor vervolging onder artsen zijn mogelijke oorzaken.

13-weeken echo tijdens de zwangerschap bepleit

Medisch Contact, 4 oktober 2018

In Medisch Contact pleit een ad-hoc consortium o.l.v. prof.dr. Katia Bilardo voor het standaard uitvoeren van een 13-weekenecho tijdens de zwangerschap. Het doel is volgens de ondertekenaars het vroegtijdig opsporen van aangeboren afwijkingen en het geven van de mogelijkheid tot een geïnformeerde keuze aan de ouders.

De KSME betreurt dat het eerder opsporen van aangeboren afwijkingen bij ongeboren kinderen in algemene zin niet leidt tot meer liefdevolle acceptatie van gehandicapte kinderen.

NVVE: Mogelijkheden euthanasiewet zijn niet verruimd

Euthanasiewet altijd al bedoeld voor groepen die nu euthanasie krijgen

Medisch Contact, 28 september 2018

Laura De Vito, jurist van de Nederlandse Vereniging voor Euthanasie, betoogt in Medisch Contact dat de mogelijkheden voor euthanasie niet gaandeweg zijn verruimd

Humanae Vitae geldt ook voor de clerus!

Katholiek Nieuwsblad, 3 augustus 2018

door Pia de Solenni, theologe en kanselier van het Amerikaanse bisdom Orange

[KatholiekNieuwsblad](#)

Dat de golf berichten over misbruikbeschuldigingen tegen een kardinaal samenvalt met de verjaardag van Humanae Vitae is geen toeval, stelt Pia de Solenni. De geestelijkheid moet nu leiderschap tonen.

Sinds de bekende Amerikaanse filmproducent Harvey Weinstein op grote schaal werd beschuldigd van seksuele intimidatie en misbruik, zijn veel meer prominente figuren ontmaskerd. Wie de kerkelijke leer steunt, dacht daarbij al snel aan het profetische karakter van Humanae Vitae. Daarin voorspelde paus Paulus VI de schadelijke invloed die anticonceptie zou hebben op de verhouding tussen mannen en vrouwen. De geloofwaardige beschuldigingen aan het adres van (inmiddels ex-)kardinaal Theodore McCarrick bevestigen echter wat velen al lang vermoedden. De Kerk heeft ongemakkelijk haar mond gehouden over kwesties rond seksualiteit, gezin en huwelijk omdat sommige van haar leiders die leer zelf niet beleven. En het is erg moeilijk om te verkondigen wat je zelf niet kent en doorleeft.

Celibaat en huwelijk

Celibataire priesters zijn uiteraard niet geroepen tot een leven waarin anticonceptie een rol speelt. Maar hun celibaat slaat nergens op tenzij je het huwelijk naar waarde schat. Het huwelijk tussen een man en een vrouw wijst op de volmaakte band tussen Christus en zijn bruid, de Kerk. De priester, die geroepen is in persona Christi te zijn ('in de persoon van Christus'), leeft in een bovennatuurlijk soort huwelijksroeping. Als hij niet afziet van seksuele activiteit, pleegt hij overspel, net zozeer als een gehuwde die seksuele betrekkingen aangaat buiten zijn huwelijk.

Priesters en bisschoppen die zich er niet ongemakkelijk bij voelen om te spreken over de leer van de Kerk op dit vlak, staan naar mijn ervaring met vertrouwen in hun roeping. Ze begrijpen dat hun roeping en die van de gehuwden elkaar steunen en wijzen op de werkelijkheid dat wij allemaal geroepen zijn tot een eeuwige relatie met God. Ik weet zeker dat de celibataire kant van hun relatie hard werken betekent, net als het huwelijk hard werk is voor beide partners. Maar het overwinnen van uitdagingen brengt ons dichterbij ons ultieme verlangen: eenheid met God.

Kuis leven

Zonder dit soort overwegingen slaat het celibaat (laat staan de maagdelijkheid en de kuisheid) niet echt ergens op. Daarom vinden mensen die dit uit het zicht zijn verloren het buitengewoon moeilijk, zo niet onmogelijk om die roeping te beleven. Als we de werkelijkheid van God uit het oog verliezen, wordt het heel gemakkelijk om anderen als voorwerp te gebruiken.

Niets van dit alles kan worden bereikt zonder kuis te leven. Kuisheid is geen onderdrukking van liefde; het biedt de context waarin liefde gepassioneerd kan branden. Alles wat hierbuiten valt, is een bespotting van de ware liefde.

Gepast proces

De meest recente stroom berichten over McCarrick begon kort voor de vijftigste verjaardag van Humanae Vitae.

In deze zaak is volledig gefaald in de praktijk van kuisheid en zijn kwetsbare mensen op ongehoorde manier opgejaagd en misbruikt. Ik hoop nu dat voor de dader een gepast proces volgt, in plaats van dat men, zoals zo vaak gebeurd is, wacht tot hij overleden is. Rechtvaardigheid betekent dat de uitspraken over McCarrick getoetst worden. Kerkjuristen verzekeren me dat daar ook instrumenten voor zijn.

Verandering zien

We kennen allemaal goede priesters en bisschoppen. Ik wil graag dat zij de leiding nemen in de noodzakelijke hervorming. Die zal authentieker zijn als ze van binnenuit en van de leiders komt. De leken kunnen hun frustratie, woede en zorg uiten en klaarstaan met goede ideeën, maar bisschoppen en priesters moeten nu de leiding nemen, anders verliezen ze het beetje geloofwaardigheid dat ze nog hebben.

Er is overweldigend bewijs dat de deugden die beschreven worden in *Humanae Vitae* voor de leken én de clerus gelden. Paulus VI stelde een haalbaar ideaal voor over het menselijk leven en de liefde. Als we dat ideaal negeren, krijgen we het spook van misbruik.

Gods voorzienigheid

Dat de onthullingen samenvallen met het jubileum van een van de meest polemische pauselijke geschriften uit de kerkgeschiedenis dat ook nog over liefde en seks gaat, is meer dan toeval. God heeft ons, door zijn gave van de vrije wil, toegestaan om op uiterst dwaze manier voorbij te gaan aan de leer van zijn Kerk. Maar nu zijn we op een punt gekomen waar het leiderschap van de Kerk die leer moet beleven en verkondigen, opdat de Kerk kan genezen. Ik geloof niet in toeval, alleen in Gods voorzienigheid. Aan ons de keuze hoe we daarop antwoorden.

Overgenomen met toestemming van [Katholiek Nieuwsblad](#).

Humanae Vitae was ‘profetisch en dus controversieel’

Katholiek Nieuwsblad, 25 juli 2018

[KatholiekNieuwsblad](#)

De door velen verguisde encycliek *Humanae Vitae* was een “moedig document en dus controversieel”. Dat schrijft de Italiaanse historica Lucetta Scaraffia in een commentaar op de voorpagina van de Vaticaanse krant *L’Osservatore Romano*. Het is vandaag precies vijftig jaar geleden dat de encycliek van paus Paulus VI over het menselijk leven en de geboorteregelingen werd gepubliceerd.

Tegendraads

Volgens Scaraffia was het een moedig document omdat het tegen de tijdgeest van 1968 inging toen de seksuele revolutie een utopie van geluk voorspelde en economen waarschuwden dat een bevolkingsexplosie de welvaart bedreigde.

Werkelijkheid heel anders

Een halve eeuw later ziet het plaatje er heel anders uit, aldus de historica. De seksuele revolutie heeft geen

geluk gebracht, welvarende landen kampen juist steeds meer met de gevolgen van bevolkingskrimp en sommige proberen het krijgen van kinderen aan te moedigen.

'Profetisch'

We betalen vandaag de dag de prijs voor de sterke geboortedaling, aldus Scaraffia. Jonge ecologisch ingestelde vrouwen kiezen steeds vaker voor natuurlijke vruchtbaarheidsmethoden. Dat laat volgens Scaraffia zien dat Humanae Vitae profetisch was met betrekking tot de natuurlijke geboorteregeling en gezondheid van vrouwen.

'Aanlokkelijke valkuil'

Zij pleit ervoor dat de encycliek gered moet worden uit de tegenstelling tussen conservatief en progressief. Zij hoopt dat ingezien wordt dat de Kerk met het document opnieuw de gevaren zag van de "aanlokkelijke valkuil van een van de utopieën van de twintigste eeuw".

Opnieuw lezen

Scaraffia houdt een pleidooi om Humanae Vitae opnieuw te lezen met de ogen van mensen van vandaag "die zich bewust zijn van de vele utopieën en economische theorieën die als onfeilbaar golden". (KN/OR)

Overgenomen met toestemming van [Katholiek Nieuwsblad](#).

50 jaar Humanae Vitae

Katholiek Nieuwsblad, 19 juli 2018

door Anton de Wit

[KatholiekNieuwsblad](#)

Op 25 juli is het precies 50 jaar geleden dat de zalige paus Paulus VI zijn controversiële encycliek Humanae Vitae uitbracht.

We staan in Katholiek Nieuwsblad deze week uitgebreid stil bij de historische achtergronden en actuele betekenis ervan. Een merkwaardige paradox: een encycliek die bij het verschijnen ervan al achterhaald en ouderwets genoemd werd, blijkt vijftig jaar later niets aan actualiteit ingeboet te hebben. Dat zie je als je kijkt naar onderwerpen als voorbehoedsmiddelen en abortus, maar bijvoorbeeld ook bij het vraagstuk van overbevolking. Recent hebben op nationaal niveau scheidend CBS-directeur Jan Latten en op internationaal niveau ethicus Peter Singer de discussie over dat laatste opnieuw aangezwengeld; Paulus VI diende hen een halve eeuw geleden al van repliek.

Profetisch?

Om die reden wordt de encycliek door sommige katholieken wel 'profetisch' genoemd. Maar laten we ook even realistisch blijven: Humanae Vitae is vooral ook profetisch omdat die z'n eigen irrelevantie voorspelde. Paus Paulus VI deed drie tamelijk unieke dingen in dat geschrift.

Ten eerste benoemde hij het feit dat er onenigheid bestond in de commissie die het voorbereidende werk deed,

en dat hij daarom hun advies niet overgenomen had. Ten tweede benadrukte hij het punt dat de Kerk toch echt het volle recht had zich over dergelijke kwesties uit te spreken – daarmee implicerend dat dit door velen niet zo vanzelfsprekend werd gevonden. En ten derde gaf hij aan dat veel mensen het ongetwijfeld totaal oneens zouden zijn met de strekking van de encycliciek.

Mislukte missie

Welbeschouwd is dit geschrift helemaal geen zelfverzekerde profetie, maar een aarzelende poging om te midden van allerlei stormachtige maatschappelijke ontwikkelingen als Kerk relevant te blijven. We kunnen niet om de pijnlijke constatering heen dat dat mislukt is. Het gros van de mensen had er volstrekt geen boodschap aan.

Als we zoeken naar verklaringen, is het aanlokkelijk om naar buiten te wijzen: het komt allemaal door de tijdgeest van secularisatie en seksuele revolutie, de mensen wilden niet meer luisteren. Allemaal waar, maar als mensen niet naar je willen luisteren, moet je je ook afvragen of je wel goed en duidelijk spreekt. En het feit dat de Bijbel al wist dat naar profeten zelden geluisterd wordt, betekent nog niet dat je een profeet bent omdat er niet naar je geluisterd wordt.

Zoeken naar nieuwe woorden

Laat het jubileum van Humanae Vitae dus vooral geen zelfgenoegzaam feest zijn waarbij we elkaar als katholieken feliciteren met ons onbegrepen-zijn. Laat het een aansporing zijn om het muffe moralisme achter ons te laten. En te zoeken naar nieuwe woorden, nieuwe wegen om de tijdloze boodschap over te brengen van hoe Gods liefde werkt in menselijke relaties.

Overgenomen met toestemming van [Katholiek Nieuwsblad](#).

Kabinet overspoelt gezin met gendergolf

Katholiek Nieuwsblad, 13 april 2018

door Roelof Bisschop, Tweede Kamerlid voor de SGP

[KatholiekNieuwsblad](#)

De Tweede Kamer sprak vorige week met minister Van Engelshoven over het emancipatiebeleid van het kabinet. Dat debat gaf volgens Roelof Bisschop alle reden om waakzaam te zijn en een weerwoord te bieden.

Minister Van Engelshoven bevestigde in het debat dat zij de samenleving wil beïnvloeden met haar ideeën over genderdiversiteit. Met de emancipatienota zet het kabinet inderdaad nieuwe stappen om emancipatieprincipes ingang te laten vinden in onze samenleving. Het beleid beperkt zich niet tot goede doelstellingen om bijvoorbeeld geweld tegen homoseksuelen stevig aan te pakken. Nee, de minister ziet duidelijk een rol weggelegd om haar opvattingen tussen de oren van burgers te krijgen. Het kabinet streeft naar zogeheten genderdiversiteit. Dat is het recht om zelf je identiteit vorm te geven. De veronderstelling daarbij is dat de (seksuele) identiteit van burgers een keuzemenu is dat eigenlijk niets te maken heeft met een natuurlijke orde. Dat is een gevaarlijke mythe die een bedreiging vormt voor de opvoeding in gezinnen en het onderwijs. De

gezonde ontwikkeling van jongens en meisjes staat op het spel.

Grote invloed media

Het kabinet grijpt naar alle belangrijke kanalen voor de beïnvloeding van burgers. Het zijn de kanalen die overheden in vrije samenlevingen juist met terughoudendheid benaderen: de media, onderwijzend personeel en uitgevers van schoolboeken. Volgens de minister dragen deze kanalen bij aan verkeerde beeldvorming, want ze sluiten onvoldoende aan bij haar opvattingen. Ze ziet liever dat deze partijen háár visie op de wereld gaan doorgeven. De bewindsvrouw beseft dat de media grote invloed hebben en wil daarom grote invloed op de media. Zij gaat die daarom structureel in de gaten houden. In het debat verweerde de minister zich door te stellen dat zij slechts feitelijke gegevens boven tafel wil krijgen. Die schijnbaar bescheiden opstelling is weinig geloofwaardig. Uit haar eigen verklaringen blijkt dat ze vooral een middel zoekt om de beeldvorming naar haar hand te zetten. De minister gaat daarbij, zonder onderbouwing, uit van de zonderlinge gedachte dat de maatschappij geknecht wordt door rolpatronen die burgers zelf niet als probleem ervaren.

Zweedse taferelen

Het kabinet geeft subsidie om stereotype beeldvorming over mannelijkheid, vrouwelijkheid en relaties te doorbreken. Dat het kabinet niet duidelijk maakt wat precies onder die stereotype beelden begrepen moet worden, maakt dit pad zo glibberig. Vallen Zweedse taferelen hier bijvoorbeeld ook onder, waar poppen voor meisjes en blokken voor jongens verdacht zijn?

En is het ook stereotiep als vrouwen minder dan mannen gehecht zijn aan status, geld en invloed, en meer behoefte hebben aan vrije tijd en vriendschap? Het is dubieus dat de overheid zich met behulp van subsidie in zulk soort rolpatronen wil mengen. De inzet om verschillen tussen man en vrouw uit te willen wissen, staat bovendien haaks op het groeiende inzicht op basis van neuro-onderzoek dat meisjes en jongens bijvoorbeeld op verschillende manieren leren en dat het onderwijs daar rekening mee moet houden.

Levensgrote misstanden

Het kabinet is bijzonder selectief in de maatschappelijke beeldvorming en rolpatronen die het wil bestrijden. Dat geeft te denken. De nota blijft bijvoorbeeld oorverdovend stil over de uitbuiting van vrouwen in onze samenleving. Waarom spreekt de minister geen woord van protest over de fictie dat prostitutie een normaal beroep zou zijn, terwijl de misstanden levensgroot zijn? En waarom ontbreekt verontwaardiging over het feit dat vrouwen in de publieke ruimte regelmatig als lustobject worden behandeld? Over de invloed van maatschappelijke rolpatronen gesproken... Toch gaat de minister niet in overleg met gemeenten en reclamemakers. De overheid beroept zich gretig op het respect dat ze heeft voor de vrijheid van meningsuiting.

Kinderen als speelbal

Opvallend is dat kinderen in de emancipatienota vooral als speelbal figureren. Dat zij vooral het kind van de rekening zijn, blijkt niet alleen uit het genderbeleid, maar ook uit het gezinsbeleid. Alles draait om geld, economie en arbeid, niet om zorg en omzien naar de zwaksten en kleinsten van de samenleving. Het kabinet stimuleert beide ouders om nóg meer te werken, financieel onafhankelijk te zijn en meer voor hun carrière te gaan. Wat het voor afhankelijke kinderen betekent dat hun ouders nog minder thuis zijn, komt niet aan bod. Gezinnen wordt in ieder geval niet een eerlijke keuze geboden om meer bij elkaar te zijn. Op dat terrein is de norm van diversiteit kennelijk niet de bedoeling.

Overgenomen met toestemming van [Katholiek Nieuwsblad](#).

Congregatie voor Onderwijs komt met kritisch document gendertheorie

Katholiek Nieuwsblad, 14 maart 2018

[KatholiekNieuwsblad](#)

Een samenleving zonder geslachtsverschillen ondermijnt de antropologische basis van het gezin. De Congregatie voor Onderwijs komt binnen twee maanden met een kritisch document over gendertheorie en geslachtskeuze. Dit kondigde bisschop Angelo Vincenzo Zani, secretaris van de Congregatie voor het Katholieke Onderwijs, aan tijdens een symposium op de Heilige Kruisuniversiteit in Rome.

Het document zal in de vorm van een brief aan alle bisschoppen wereldwijd worden gestuurd. De brief zal niet ingaan op de kern van het debat, maar een "aantal belangrijke onderwijsprincipes" herhalen. Volgens bisschop Zani is het doel van katholiek onderwijs om bij te dragen aan de "volledige ontwikkeling" van de mens.

Geslachtsverschillen

De kerk heeft dan ook een geldige reden om zich zorgen te maken over de gendertheorie. "Een samenleving zonder geslachtsverschillen ondermijnt de antropologische basis van het gezin. Menselijke identiteit wordt dan een individuele optie die in de loop der tijd kan veranderen."

Overgenomen met toestemming van [Katholiek Nieuwsblad](#).

Maak van de zwangere geen politieke speelbal

Katholiek Nieuwsblad, 2 maart 2018

[KatholiekNieuwsblad](#)

door Elise van Hoek-Burgerhart, manager beleidsbeïnvloeding van de [NPV|Zorg voor het leven](#)

GroenLinks en de PvdA vinden dat de huisarts voortaan de abortuspil moet kunnen verstrekken. In een initiatiefwet stellen deze partijen dat een vergunning, zoals die voor abortusklinieken geldt, niet nodig is. De Landelijke Huisartsenvereniging (LHV) steunt dit plan. Vanwaar deze scoringsdrift?

Het idee dat de abortuspil een gemakkelijk te slikken pil is en een abortus eenvoudiger maakt in vertrouwde handen bij de eigen huisarts, is een misverstand. De 'abortuspil' (sunmedabon) is geen pil maar een proces, met verschillende handelingen en beslismomenten. Eerst is er een gesprek nodig met de huisarts. Is er sprake van een noodsituatie of zijn er alternatieven? Dan kiest de vrouw: een abortuspil of een zuigcurettage bij een abortuskliniek. Daar wordt een echo gemaakt om de zwangerschapsduur vast te stellen. Vervolgens moet ze

terug naar de huisarts, die de echo bekijkt en dan de abortuspil voorschrijft.

Geen garantie

De vrouw slikt de eerste pil (mifepriston) die de groei van het ongeboren leven in haar stopt. Na 36 tot 48 uur moet ze terugkomen bij haar arts. In deze tijd sterft het embryo. Vervolgens moeten er – onder begeleiding van een professional – vier pillen (misoprostol) vaginaal worden ingebracht. Kort daarop krijgt de vrouw buikkrampen en bloedverlies. Dit kan hevig en pijnlijk zijn. Binnen vier uur wordt het embryo uitgestoten. Het bloedverlies houdt ongeveer één week aan. Toch is dit bloedverlies geen garantie dat de zwangerschap voorbij is. Na drie weken volgt een nacontrole. Als blijkt dat de zwangerschap niet afgebroken is en het embryo nog leeft, of als er resten zijn achtergebleven, wordt haar alsnog een abortus via een curettage aangeboden.

Waarom nu een voorstel?

De steun van de Landelijke Huisartsenvereniging voor de abortuspil is opmerkelijk. “De spreekkamer van huisartsen zit veel te vol voor nog meer taken”, zei de beroepsvereniging nog geen jaar geleden in Trouw. “Als het kabinet zo graag wil dat wij taken overnemen van het duurdere ziekenhuis, moet de nu al overbelaste huisarts daarvoor ook ruimte krijgen”, aldus de huisartsen. Ook vindt de LHV de juridische eisen van de abortuswet (Waz) te veel gevraagd. Huisartsen moeten dan immers een vergunning aanvragen om de abortuspil te mogen verstrekken. Geen abortuspil bij de huisarts, besloten VVD, CDA, D66 en ChristenUnie toen zij spraken over het regeerakkoord. Toenmalig minister van Volksgezondheid Edith Schippers sprak eerder al ondubbelzinnig uit dat eerst een wetwijziging nodig is om vroege, medicamenteuze abortus door de huisarts te legaliseren. Wat drijft PvdA en GroenLinks om nu met een wetsvoorstel te komen? Politieke profilering? Angst voor Women on Waves, dat artsen tijdens een cursus wil vertellen hoe ze de pil kunnen voorschrijven? Druk vanuit de LHV en de artsenfederatie KNMG, die al sinds 2008 pleiten voor verkrijgbaarheid van de pil?

Evaluatie nodig

De abortuswet vraagt dringend om een evaluatie. De wet bestaat inmiddels ruim 35 jaar en is één keer geëvalueerd. Dit is opmerkelijk, omdat het om een beladen onderwerp gaat dat wettelijk gezien nog altijd strafbaar is, tenzij er sprake is van een noodsituatie. De euthanasiewet bijvoorbeeld wordt iedere vijf jaar geëvalueerd. In maart 2016 zegde minister Schippers al toe de abortuswet te evalueren. De huidige minister van Volksgezondheid Hugo de Jonge (CDA) wil voor zomer 2018 de onderzoekers aan het werk zetten, zodat in 2020 het evaluatierapport beschikbaar is. De Jonge kan de lobbyisten voor de abortuspil daarop wijzen. Het belang van de vrouw en haar ongeboren kind moet leidend zijn, niet de scoringsdrift van politieke partijen.

Overgenomen met toestemming van [Katholiek Nieuwsblad](#).

Paus: ‘Euthanasie heeft niets met beschaving te maken’

Katholiek Nieuwsblad, 28 januari 2018

[KatholiekNieuwsblad](#)

Euthanasie is geen product van beschaving, maar van secularisatie en een kille beoordeling op grond van nut. Dat zei paus Franciscus vrijdag in een [toespraak tot de leden van de Congregatie voor de Geloofsleer](#).

De paus sprak onder meer over de begeleiding van terminaal zieke patiënten. Secularisatie en het verabsoluteren van ideeën over zelfbeschikking en autonomie, hebben volgens hem geleid tot een groeiende vraag naar euthanasie. Dat wordt beschouwd als een ideologische bevestiging van de wil van de mens om macht over het leven te hebben. Dit heeft ook geleid tot de opvatting dat vrijwillige levensbeëindiging een keuze zou zijn die voortkomt uit 'beschaving'."

Immateriële waardigheid

"Het is duidelijk dat daar waar het leven niet wordt gewaardeerd om zijn waardigheid, maar omwille van zijn efficiëntie en productiviteit, dit alles mogelijk wordt." Om die reden "moet worden herhaald dat het menselijk leven, vanaf de conceptie tot het natuurlijke einde, een immateriële waardigheid heeft."

Vertrouwvol perspectief

"Pijn, lijden en de betekenis van leven en dood zijn werkelijkheden waarmee de hedendaagse mentaliteit worstelt om die met hoop te verbinden. En toch, zonder hoop en vertrouwen die ons helpt met pijn en dood om te gaan, kunnen we niet goed leven en een vertrouwd perspectief op de toekomst houden. Dit is een van de taken waartoe de Kerk geroepen is te verkondigen voor de hedendaagse mens."

Grenzen aan economie

Een ander thema was de noodzaak van respect voor ethiek op economisch gebied. "In dit opzicht heeft het leergezag van de Kerk altijd duidelijk gesteld dat economische activiteit moet plaatsvinden overeenkomstig de wetten en methoden die eigen aan de economie, maar binnen de morele orde."

Geen zelfverlossing

Ten slotte sprak Franciscus zijn waardering uit voor onderzoek naar "bepaalde aspecten van de christelijke redding, om de betekenis van verlossing opnieuw te bevestigen, in verband met de neo-Pelagiaanse en neognostische neigingen van vandaag. Deze tendensen zijn uitingen van een individualisme dat vertrouwt op zijn eigen krachten om zichzelf te redden."

Broeders en zusters

"Wij daarentegen geloven dat redding bestaat in een gemeenschap met de verrezen Christus, die dankzij de gave van zijn Geest ons heeft geïntroduceerd in een nieuwe orde van verbondenheid met de Vader en tussen de mensen. Zo kunnen we ons verenigen met de Vader als kinderen in de Zoon en één lichaam worden in Hem die de eerstgeborene is onder vele broeders."

Overgenomen met toestemming van [Katholiek Nieuwsblad](#).